

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 297/06-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť R., š. p., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. Z. – Š., Z., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Lučenec v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Lučenec v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003 p o r u š i l základné právo R., š. p., B., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prierahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Lučenec v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prierahov.

3. R., š. p., B., p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 120 000 Sk (slovom stodvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je mu Okresný súd Lučenec p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 4. júla 2006 č. k. I. ÚS 221/06-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť R., š. p., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. Z. – Š., Z., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003 (pôvodne pod sp. zn. 10 C 114/92).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C 114/92 z 23. novembra 2001, ako žalovaný v II. rade, zaviazaný zaplatiť žalobcom náhradu škody v sume 2 895 000 Sk, trovy konania a súdny poplatok. Odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) 29. novembra 2002 odmietol ako oneskorene podané. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 29. mája 2003 zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa tvrdenia sťažovateľa „*Od termínu vydania rozsudku NS SR do dňa podania tohto návrhu Okresný súd... nevytýčil ani jedno pojednávanie ... a nie je nám známe, že by urobil iné úkony v tomto konaní*“. Sťažovateľ podal viac sťažností na priet'ahy v konaní adresovaných okresnému súdu, krajskému súdu a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Postup okresného súdu považuje sťažovateľ za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003, nariadil okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k predmetu prijatej sťažnosti 6. novembra 2006 (Spr 879/2006) vyjadril predseda okresného súdu a sťažovateľ prostredníctvom stanoviska svojho právneho zástupcu doručeným ústavnému súdu 29. novembra 2006.

5. Vzhľadom na obojstranný súhlas účastníkov konania ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, lebo vzhľadom na charakter veci nemožno od ústneho pojednávania očakávať jej ďalšie objasnenie.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 106/2003.

A

Sťažovateľ je odporcom v 2. rade v spore o vyplatenie náhrady za zabraté pozemky. Navrhovateľmi (1 až 4) sú J. P. z K. a spol. Návrh bol podaný 4. júna 1992.

Okresný súd vo veci pojednával 3. júla 1992, 5. januára 1993, 26. októbra 1993 - nariadil znalecké dokazovanie zamerané na zistenie skutočného záberu nehnuteľností žalovanými, 17. mája 1996, 8. novembra 1996 - zisťoval dedičov po navrhovateľovi vo 4. rade, 9. novembra 1999, 3. decembra 1999, 30. mája 2000 - nariadil znalecké dokazovanie zamerané na stanovenie devastácie nehnuteľností v dôsledku ťažobných prác (posudok bol doručený okresnému súdu 28. augusta 2000), 24. apríla 2001, 29. júna 2001, 23. novembra 2001 vyhlásil rozsudok č. k. 10 C 114/92-119, ktorým bolo uložené

sťažovateľovi zaplatiť žalobcom 2 895 000 Sk. Rozsudok bol sťažovateľovi doručený 12. marca 2002. Odvolanie sťažovateľa bolo 19. marca 2002 doručené Okresnému súdu Rimavská Sobota (a aj mu adresované) a 4. apríla 2002 okresnému súdu. Sťažovateľ 5. apríla 2002 žiadal o odpustenie zameškania lehoty z dôvodu omylu zapisovateľky) Okresný súd zmeškanie lehoty uznesením z 28. mája 2002 neodpustil. Krajský súd uznesením č. k. 17 Co 1345/02-176 z 31. augusta 2002 uznesenie okresného súdu potvrdil.

Krajský súd uznesením z 29. novembra 2002 odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 23. novembra 2001 odmietol. (Odvolanie bolo podané po lehote a súdy zmeškanie lehoty neodpustili.)

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (na podnet sťažovateľa) podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku okresného súdu z 23. novembra 2001.

Najvyšší súd rozsudkom č. k. Mcdo 9/03 z 29. mája 2003 rozsudok okresného súdu z 23. novembra 2001 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. (Prvostupňové rozhodnutie malo nedostatky, ktorých dôsledkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci.)

Súdny spis bol vrátený okresnému súdu 29. júla 2003. Rozsudok najvyššieho súdu bol doručený účastníkom od 7. do 17. júla 2003. Veci bola pridelená sp. zn. 6 C 106/2003.

Navrhovatelia v 1. až 3. rade 4. septembra 2003 predložili okresnému súdu „*Vyjadrenie k rozhodnutiu Najvyššieho súdu ...*“, ako aj „*Návrh a špecifikáciu návrhu*“. Navrhovatelia v 1. až 2. rade taktiež predložili splnomocnenia na ich zastupovanie navrhovateľkou v 3. rade E. P.

Okresný súd 11. septembra 2003 vyzval navrhovateľov (Mgr. V. Z. a MUDr. P. P.), aby vlastnoručne podpísali návrh na začatie konania z 25. mája 1992.

Ďalšími podaniami (zo 16. septembra 2003, 22. septembra 2003 a 25. septembra 2003) sa navrhovatelia vyjadrili k predmetu veci.

Okresný súd 26. septembra 2003 oznámil navrhovateľom, kedy môžu na okresnom súde osobne podpísať návrh z 25. mája 1992. (Navrhovatelia osobne podpísali návrh 3. októbra 2003.)

Navrhovatelia 7. októbra 2003 predložili okresnému súdu ďalšie písomné doklady týkajúce sa predmetu veci.

Okresný súd 21. októbra 2003 požiadal Obvodný banský úrad B. o zapožičanie písomných materiálov týkajúcich sa dobývacieho priestoru Katastrálneho úradu K.

Okresný súd 22. októbra 2003 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa o podanie informácie, či bola uhradená záloha na vykonanie znaleckého dokazovania. (Sťažovateľ sa 19. novembra 2003 písomne vyjadril k predmetu veci.)

Navrhovatelia 7. novembra 2003 osobne predložili okresnému súdu ďalšie písomnosti týkajúce sa ich návrhu.

Okresný súd 27. októbra 2004 vyzval zmocnenkyňu navrhovateľov, aby mu predložila doklad preukazujúci vlastníctvo navrhovateľov k predmetným nehnuteľnostiam.

Predseda okresného súdu 2. novembra 2004 (Spr. 1511/04) odpovedal sťažovateľovi na jeho sťažnosť na prietahy v konaní z 5. októbra 2004. V odpovedi uviedol, že „*súd v predmetnej veci priebežne koná...*“.

Okresný súd 21. marca 2005 žiadal Katastrálny úrad v B. a Obvodný pozemkový úrad v L. o podanie informácie. Súčasne vyzval zmocnenkyňu navrhovateľov na predloženie dokladu požadovaného výzvou z 27. októbra 2004.

Obvodný pozemkový úrad v L. predložil 1. apríla 2005 okresnému súdu požadovanú listinu preukazujúcu nadobudnutie vlastníctva predmetných nehnuteľností navrhovateľmi. Správa katastra P. oznámila, že zápis vlastníctva „*bude vykonaný*“, o čom sa môže okresný súd informovať aj telefonicky.

Zmocnenkyňa navrhovateľov 3. apríla 2005 oznámila okresnému súdu, že konanie o vklade vlastníctva ešte nie je ukončené.

Okresný súd 21. septembra 2005 a 12. decembra 2005 zistil, že „*úplný list vlastníctva nie je založený*“.

Na č. 1. 299 je vyjadrenie zákonného sudcu z 5. septembra 2005 k sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní.

Okresný súd 15. februára 2006 žiadal Katastrálny úrad P. o podanie informácie, či už došlo ku vkladu vlastníctva navrhovateľov. Dňa 27. februára 2006 bol okresnému súdu predložený výpis z katastra nehnuteľností, listu vlastníctva č. 919 – čiastočný.

Okresný súd 25. mája 2006 žiadal Katastrálny úrad P. o oznámenie „*v akej predpokladanej lehote dôjde k schváleniu registra ROEP v príslušnom katastri*“. (V odpovedi 9. júna 2006 Katastrálny úrad P. uviedol, že ukončenie predpokladá „*do konca roka 2006*“.)

Sťažovateľ 6. septembra 2006 vyzval okresný súd na vrátenie súdneho poplatku za odvolanie.

Zákonný sudca listom z 18. septembra 2006 oznámil predsedovi okresného súdu stav konania v predmetnej veci.

Okresný súd 18. septembra 2006 zaslal krajskému súdu originál rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. Mcdo 9/03 a kópie jeho doručeníek.

B

Predseda krajského súdu 2. marca 2006 (Spr. 10 102/05) na sťažovateľovu sťažnosť na postup okresného súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2004 uviedol: „*Po oboznámení so spisovným materiálom, vyjadrením zákonného sudcu, odpoveďou predsedu súdu ako aj obsahom Vašej sťažnosti a žiadosti som dospel k záveru, že predmetná sťažnosť nebola vybavená dostatočne, nakoľko predseda súdu síce objasnil prečo nie je možné vytýčiť vo veci pojednávanie, avšak nebola vyhodnotená dôvodnosť Vašej sťažnosti z hľadiska prietahov v predmetnom konaní.*

Vaša žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu je opodstatnená, nakoľko sťažnosť na prietahy v konaní Okresného súdu v Lučenci vo veci 6 C 106/2003 považujem za dôvodnú, čo vyplynulo z rozboru predmetného spisového materiálu.

Na základe uvedeného bol predseda okresného súdu na uvedené skutočnosti upozornený a požiadaný, aby ma pravidelne informoval o priebehu predmetného konania.“

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

2. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zo 6. novembra 2006 uviedol: *«Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 9/03 zo dňa 29. 05. 2003 došlo k zrušeniu rozsudku tunajšieho súdu č. k. 10 C 114/92-150 zo dňa 23. 11. 2001.*

Vada návrhu spočívajúca v absencii jeho podpisu žalobcami bola už prvostupňovým súdom odstránená.

Zo spisového materiálu vyžiadaného od Obvodného banského úradu v B. je zistiteľné, že sa jednalo o dokumentáciu v minulosti označenú ako „Tajné“. Teda nie zavinením žalobcov nemohli byť tieto písomnosti v minulosti použité pri špecifikácii ich návrhu.

Žalobcovia priebežne doručili súdu dohodu o zrušení podielového spoluvlastníctva uzavretú medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi v k. ú. K. uzavretú pred notárom JUDr. P. Z., ako i rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu číslo L/2004/00366 zo dňa 17. 06. 2004 podľa § 11 odsek 1 zák. č. 180/95 Z. z. v platnom znení o nadobudnutí vlastníctva k parcelám registra C-KN 2008, 2005/1, 2005/2, 2004, 2006, 2007/1, 2007/2, 2007/3.

Podľa § 5 odsek 1 zák. č. 162/95 Z. z., katastrálneho zákona v platnom znení je vklad úkon správ katastra, ktorým vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam. Navrhovatelia nadobudnú vlastnícke práva k týmto nehnuteľnostiam len vkladom v katastri (úplný LV).

Na výzvu súdu žalobcovia doposiaľ doklad o vlastníctve k nehnuteľnostiam ku ktorým si uplatňujú náhradu škody nepredložili z dôvodu, že príslušný úplný list vlastníctva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam založený správou katastra ešte nie je.

Správa katastra P. bola viackrát dotazovaná na stav príslušného konania, naposledy prípisom súdu zo dňa 25. 05. 2006 (č. 1. 307 spisu).»

Právny zástupca sťažovateľa v písomnom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol: *«Dôvody uvádzané vo vyjadrení predsedu súdu zo dňa 6. 11. 2006, ako aj jeho predchádzajúce vyjadrenia považujeme len za účelové a bezpredmetné, ktoré majú len účelovo zakrývať nečinnosť- prietahy v súdnom konaní zo strany súdu.*

Nevieme kto a za akým účelom žiadal vykonať dokazovanie vyžiadanim si nejakej dokumentácie od Obvodného banského úradu v B. Podľa nášho názoru, je tvrdenie predsedu OS v Lučenci, že sa jedná o tajnú dokumentáciu a teda nie zavinením žalobcov nemohli byť tieto písomnosti použité pri špecifikácii ich návrhu je nepravdivé a zavádzajúce. Dokumentácia o dobývacích priestoroch bola utajovaná v období 50-tych a 60-tych rokov. Už niekoľko desaťročí však tieto údaje nie sú utajované a teda v roku 1992 v čase podania návrhu navrhovateľmi mohli byť tieto doklady pre potreby súdneho konania použité a navrhovatelia ich mohli predložiť ako dôkazný prostriedok.

Okresný súd sa ďalej odvoláva na skutočnosť, že žalobcovia priebežne doručili súdu nejakú dohodu o zrušení podielového spoluvlastníctva a rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v L. zo dňa 17. 6. 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 7. 2004, ktorým tento potvrdil vlastníctvo navrhovateľov k predmetným nehnuteľnostiam. Toto rozhodnutie priamo založilo vlastníctvo navrhovateľov, preto súd nemal dôvod nekonať s tým, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam nebolo doposiaľ navrhovateľmi preukázané. Nevieme aký procesný vplyv majú postúpené doklady na to, že sa vo veci nekoná.

Súd uvádza, „na výzvu súdu žalobcovia doposiaľ nepredložili doklad o vlastníctve z dôvodu, že správa katastra ešte nezaložila predmetný list vlastníctva.“ Podľa oznámenia katastrálneho úradu ROEP v katastri K. bude ukončená asi do konca roka 2006 a potom sa začne so zápisom listín atď. Súd toto považuje za riešenie predbežnej otázky. Skutočnosť, že v danom prípade nemôže ísť o riešenie predbežnej otázky, sme sa vyjadrili v liste

adresovanom predsedovi KS v Banskej Bystrici. Zo strany súdu neboli urobené žiadne procesné úkony.

Tvrdenie súdu že do vyriešenia rozsahu vlastníckeho práva nie sú žalobcovia schopní právne svoj návrh špecifikovať, nie je vadou súdu ani našej organizácie a súd by mal procesne konať a to najmä z dôvodu, ak sú navrhovatelia v dôkaznej núdzi. Nemôže dlhodobo čakať na zápis vlastníckych práv (ku ktorému v konečnom dôsledku ani nemusí prísť) pretože určenia vlastníckych práv sa môže domáhať ktokoľvek, kto preukáže právny záujem a vydokladuje, že práve on je vlastníkom nehnuteľností.

Čo sa týka návrhu odporcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudok Okresného súdu v Lučenci č. k. 10 C 114/92 z 23. 11. 2001, ktorým OS v Lučenci zaviazal odporcu uhradiť navrhovateľom sumu 2 895 000,- Sk bol právoplatný a na základe neho bola vykonaná exekúcia, avšak Generálna prokuratúra SR na základe podnetu odporcu podala mimoriadne dovolanie na Najvyšší súd SR, ktorý napadnutý rozsudok zrušil a vrátil na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. Odporca preto z opatrnosti, aby nedošlo k premlčaniu jeho nároku podal návrh na Okresný súd v Lučenci na vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže NS SR nerozhodol vo veci samej nezačala odporcovi plynúť lehota z titulu bezdôvodného obohatenia a z tohto dôvodu - nie účelovo - sme svoj návrh vzali späť. Až po rozhodnutí Okresného súdu v Lučenci a nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia bude odporca vedieť, či došlo alebo nedošlo k bezdôvodnému obohateniu navrhovateľov a začne mu plynúť lehota na prípadné podanie návrhu.

Podľa nášho názoru je pre ďalší postup Okresného súdu v Lučenci podstatné, či prvostupňový súd v intenciách rozhodnutia NS SR od roku 2003 už ustálil podstatu žaloby žalobcov o ktorej súd má konať. Ustálenie podstaty žaloby je právne veľmi významné a podstatné a súd to môže procesne vyriešiť bez ohľadu na skutočnosti odvolávajúce sa v liste Ústavnému súdu SR zo dňa 6. 11. 2006 resp. v jeho predchádzajúcich vyjadreniach.

Na základe nami podaného návrhu na vydanie nálezu a nášho stanoviska k vyjadreniu predsedu Okresného súdu v Lučenci žiadame tomuto v celom rozsahu vyhovieť.»

3. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre naplnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 106/2003, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako žalovaný, došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie (rozhodovanie o návrhu „o vyplatenie náhrady za zabraté pozemky“), ktoré sa začalo 4. júna 1992, teda pred viac ako 14 rokmi, a ku dnešnému dňu nie je právoplatne skončené, avšak vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a že neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo alebo nedošlo k tzv. zbytočným priet'ahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sa začalo len 15. februára 1993 (napr. I. ÚS 108/02).

Obdobie, ktoré v dôsledku toho ústavný súd bral do úvahy, prekročilo 13 rokov. Ústavný súd považuje za potrebné upresniť, že ak aj nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993 uplynulo, došlo alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle č. 48 ods. 2 ústavy, nemôže tiež zohľadniť stav konania k uvedenému dátumu (napr. I. ÚS 39/00, I. ÚS 227/04).

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania ústavný súd nepovažoval za dôvodné, no najmä účelné, podrobne skúmať z hľadiska namietaného porušenia označeného základného práva aj postup okresného súdu v období pred rozhodnutím najvyššieho súdu (t. j. pred 29. májom 2003). Ako skutočnosť hodnú osobitného zreteľa však vzal do úvahy to, že okresný súd rozhodol vo veci po viac ako deviatich rokoch od začiatku konania.

3.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že právna a ani faktická zložitosť predmetnej veci v danom prípade (vzhľadom k zistenému postupu okresného súdu v posudzovanom konaní) nemala rozhodujúci vplyv na dĺžku doterajšieho konania.

3.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria (správania sťažovateľa v preskúmvanej veci) ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol

- od 22. októbra 2003 (výzva sťažovateľovi) do 27. októbra 2004 (výzva navrhovateľom), t. j. v trvaní viac ako 12 mesiacov,
- od 27. októbra 2004 do 21. marca 2005 (výzva katastrálnemu úradu), t. j. v trvaní skoro 5 mesiacov,

- od 21. marca 2005 dosiaľ, t. j. v trvaní viac ako 21 mesiacov (keď sa okresný súd len informoval na stav konania o vklade vlastníctva),
teda spolu viac ako 38 mesiacov (vyše 3 rokov) bez akýchkoľvek zákonných dôvodov v zásade nečinný a nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádza. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu, ako aj na celkovú dĺžku posudzovaného konania (od roku 1992) s prihliadnutím na dôvody zrušovacieho rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitost'ou veci ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Vychádzajúc zo svojej judikatúry ústavný súd nad rámec uvedených konštatácií ešte poznamenáva, že občianske súdne konanie, ktoré bez právoplatného rozhodnutia súdu trvá tak dlho, ako je to v danej veci (s prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti pôsobiace na dĺžku konania), je konaním nezlučiteľným s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy. Nadväzujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, ktorú si ústavný súd osvojil pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (ustanoveného čl. 48 ods. 2 ústavy), ústavný súd zdôrazňuje v zásade obsahovú príbuznosť (totožnosť, nie odlišnosť) týchto práv.

Konanie v neprimeranej lehote v kontexte uvedeného znamená teda súčasne aj konanie so zbytočnými priet'ahmi (oboje spôsobujú pretrvávajúci stav právnej neistoty účastníkov konania).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti sťažovateľovi poskytnutej ochrany ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa

čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie. Z dôvodu neprimeranej dĺžky doterajšieho konania (spôsobenej postupom okresného súdu) a z toho vyplývajúceho stavu právnej neistoty s'ťažovateľ žiadal o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 000 Sk. Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadost'učinením pre s'ťažovateľa, ústavný súd s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci, najmä zistené priet'ahy po rozhodnutí najvyššieho súdu z 29. mája 2003 a s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania uznal za dôvodné priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 120 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Keďže právny zástupca s'ťažovateľa nepožadoval náhradu trov konania, ústavný súd sa ich výpočtom nezaoberal.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2006